ZÁPADOĻESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakaláŝská práce

Komparace finanļních ukazatelŢ u rŢzných typŢ podnikŢ

Comparison of financial indicators for different types of companies

Michal Ļermák

PlzeŔ 2014

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„*Komparace finančních ukazatelů různých typů podniků*“

vypracoval samostatně pod odborným dohledem vedoucí bakalářské práce za použití pramenů uvedených v přiložené bibliografii.

V Plzni dne ....

Michal Čermák

Podękování

Tímto bych chtěl podękovat vedoucí mé bakalářské práce Ing. Pavle Divišové za odborné vedení, udělování cenných připomínek a rad po celý průběh vedení mé práce.

Obsah

Úvod 7
1 Teoretická ţást 8
1.1 Úvod do finanţní analýzy 8
1.1.1 Uţivatelé finanţní analýzy 8
1.1.2 Zdroje finanţní analýzy 9
1.1.3 Rozdţlení finanţní analýzy na dvţspolu provázané ţásti: 9
1.2 Finanţní ukazatele 10
1.2.1 Analýza absolutních ukazatelŢ 11
1.2.2 Analýza rozdílových ukazatelŢ 11
1.2.3 Analýza pomţrových ukazatelŢ 12
1.2.4 Analýza soustav ukazatelŢ 19
2 Praktická ţást 26
2.1 Charakteristika vybraných odvţtví 26
2.2 Analýza absolutních ukazatelŢ 26
2.2.1 Horizontální analýza 26
2.3 Analýza rozdílových ukazatelŢ 30
2.3.1 Ţistý pracovní kapitál 30
2.4 Analýza pomţrových ukazatelŢ 30
2.4.1 Ukazatelé rentability 30
2.4.2 Ukazatele aktivity 33
2.4.3 Ukazatele zadluţenosti 35
2.4.4 Ukazatele likvidity 37
2.4.5 Ukazatele provozní ţinnosti 39
2.5 Analýza soustav ukazatelŢ 39
2.5.1 AltmanŢv model 39
2.5.2 Index dŢvţryhodnosti 41
2.5.3 TafflerŢv model 43
2.5.4 Ekonomická přidaná hodnota 44
2.6 Analýza nefinanţních ukazatelŢ 45
3 Závţr 46
4 Seznam tabulek 47
5 Seznam obrázkŢ 49

6 Seznam zkratek.....50
7 Seznam pouģité literatury.....51

Úvod

Podle zadání tématu, je cílem této bakalářské práce provést analýzu u různých odvětví. Nejdříve je třeba vybrat vhodné ukazatele finanční analýzy a následně provést komparaci vybraných odvětví, analyzovat vývoj a určit specifika vývoje odvětvích.

Tato bakalářská práce pojednává o analyzování finančních ukazatelů několika málo vybraných odvětví České republiky. První bod teoretické části práce se zabývá úvodem do finanční analýzy. Tento bod zmiňuje, komu pomáhají výsledky dat finanční analýzy nebo odkud se čerpají data pro analyzování. V dalším bodě je členění finanční analýzy a rozdělení finančních ukazatelů do skupin. Zmíněny jsou všechny nejčastěji používané ukazatele.

Praktická část se zabývá analýzou odvětví zemědělství, stavebnictví a těžba a dobývání. Zemědělství, celým názvem zemědělství, lesnictví a rybaření zahrnuje činnosti spojené s využíváním živočišných a přírodních zdrojů. Patří sem např. těžba dřeva, pěstování zemědělských plodin a živočišných produktů. Odvětví těžba a dobývání spojuje činnosti při získávání nerostných surovin např. uhlí, ropy nebo zemního plynu. Dále zahrnuje činnosti úpravy těžených surovin např. drcení, čištění, zkapalňování zemního plynu. Stavebnictví zahrnuje novostavby, přestavby, opravy budov, stavbu dálnic nebo mostů. Odvětví jsou hodnocena pomocí základních i souhrnných ukazatelů. Na konci praktické části jsou zmíněny některé nefinanční ukazatele. Tato analýza si bere za cíl ukázat finanční situace sledovaných odvětví, porovnat je mezi sebou a jejich vývoj ukazatelů v čase.

V závěru práce jsou shrnuty poznatky teoretické a praktické části. Přidevším vyhodnocení situace ve sledovaných odvětvích České republiky.

1 Teoretická ļást

1.1 Úvod do finanļní analýzy

Její hlavní úļel je ohodnotit finanļní zdraví podniku. Finanļní analýza se zabývá podnikovými financemi a podává informace o podniku. Udává, v jakém stavu se podnik nachází, a pŚedvídá jeho budoucnost. Zda se nachází ve finanļní tísni nebo naopak prosperuje. (Grunwald, Holeļková, 2009)

1.1.1 Uģivatelé finanļní analýzy

InvestoŚi

Nejļastļjģími uģivateli finanļní analýzy jsou osoby, které do podniku vloģily svŢj majetek nebo se rozhodují o jeho vloģení. Do této skupiny patŚí vlastníci, akcionáŚi a další osoby, které mají podíl v dané spoleļnosti nebo i potencionální investoŚi. AkcionáŚi využívají analýzu ke kontrole vŢļi manaģerŢm spoleļnosti. Sledují pŚedevģím likviditu a disponibilní zisk. Potencionální investoŚi sledují míru výnosnosti a velikost rizika.

ManaģeŚi

ManaģerŢm pomáhá finanļní analýza pŚi ŚízenÍ spoleļnosti. Vedení podniku slouží k lepšímu rozhodování o majetkové struktuŚe podniku, rozdļlování zisku a volných prostŚedkŢ, budoucím plánování atd.

Banky a ostatní vļŚitelé

VļŚitelé se zajímají o finanļní situaci podniku, aby zjistili, jestli je pro nļ výhodné poskytnout spoleļnosti úvļr navzdory velikosti rizika. VļŚitelé mají zájem o stabilitu ukazatelŢ zadluģenosti. VļŚitelé posuzují bonitu klientŢ, což je provádļno pŚedevģím na základļ ukazatelŢ rentability.

Obchodní partneři

Patří sem odběratelé a dodavatelé. Odběratelé prostřednictvím analýzy zjišťují, zda je podnik stabilní a dokáže dodržet svoje obchodní závazky. Dodavatelé posuzují solventnost podniku.

Konkurenti

Podniky sledují finanční ukazatele svých konkurentů, aby je mohly porovnávat se svými vlastními. Konkurence nejčastěji srovnává zisk, rentabilitu, velikost tržeb, výši a dobu obratu zásob nebo ziskovou marži.

Zaměstnanci

Zaměstnanci mají zájem na dlouhodobé udržení svých pracovních míst, odpovídající mzdové ohodnocení a sociální podmínky. Tudíž by měli mít zájem o prosperitu a stabilitu společnosti.

Státní orgány

Stát shromažďuje údaje z finanční analýzy především pro statistické účely, kontrolu podniků účastnících se na státních zakázkách nebo kontrolu výběru daní. (Grunwald, Holečková, 2009)

1.1.2 Zdroje finanční analýzy

Lze je rozdělit na interní a externí. Do interních se řadí vše, co podnik eviduje na základě vlastních činností. Obvykle se jedná o informace z účetních výkazů nebo podnikových statistik. Externí informace zahrnují zdroje z vně podniku. Sem patří statistiky ČSÚ nebo ministerstev, makroekonomické analýzy či burzovní informace. (Růčková, 2008)

1.1.3 Rozdělení finanční analýzy na dvě spolu provázané části:

Kvalitativní (fundamentální) analýza

Využívá znalostí a zkušeností odborníků a jejich odhadů. Kvantitativní údaje se v analýze používají, ale narozdíl od kvantitativní analýzy se nepoužívají matematické postupy.

Kvantitativní (technická) analýza

Využívá především matematické a statistické metody ke zpracování kvantitativních údajů a následnému zjištění výsledků, které jsou dále zpracovány kvantitativními metodami. (Sedláček, 2007)

1.2 Finanční ukazatele

Třídění ukazatelů

Technická analýza se podle účelu a dat dělí na:

a) Analýza absolutních ukazatelů

- analýza trendů (horizontální analýza)
- procentní rozbor (vertikální analýza)

b) Analýza rozdílových ukazatelů

- čistý pracovní kapitál
- čisté pohotové prostředky
- peněžně pohledávkové finanční fondy

c) Analýza poměrových ukazatelů

- rentability
- aktivity
- zadluženosti a finanční struktury
- likvidity
- kapitálového trhu
- provozní činnosti
- cash flow

d) Analýza soustav ukazatelů

- pyramidové rozklady
- komparativně analytické metody
- matematicko statistické metod

(Sedláček, 2007)

1.2.1 Analýza absolutních ukazatelů

Tato analýza se zabývá objemovými ukazateli z účetních výkazů, které jsou zaznamenány v absolutním vyjádření. Údaje zaznamenány k určitému datu se nazývají stavové ukazatele, údaje stanovené za časový úsek se nazývají tokové ukazatele.

Horizontální analýza

Horizontální analýza je také nazývána dynamická analýza nebo trendová analýza. Analýza je prováděna rozborem finančních dat společnosti za několik let. Analyzování probíhá srovnáváním údajů z různých let. Ze změn lze i částečně odvozovat budoucí vývoj ukazatelů. Horizontální analýza pomáhá vedení společnosti zaměřit se na položky, které se výrazně změnily v průběhu sledovaného období. Pro lepší vypovídací schopnost je třeba použít údaje z více než dvou let, vyloučit náhodné vlivy a zajistit srovnatelnost údajů.

Vertikální analýza

Vertikální analýza se jinak nazývá statická nebo strukturální analýza. Hodnotí jednotlivé položky aktiv a pasiv společnosti tj. majetek a zdroje jeho krytí. Analýza počítá procentní podíl zjišťované položky ke stanovené základně. Vertikální analýza je více účelnější při použití s horizontální analýzou. V rozvaze se za základ používají celková aktiva. U výkazu zisků a ztrát výnosová velikost tržeb. (Grunwald, 1995)

1.2.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Analýza rozdílových ukazatelů se také nazývá analýza fondů finančních prostředků. Analýza slouží především k hodnocení likvidity.

Čistý pracovní kapitál

Tento ukazatel můžeme rovněž nazývat provozní kapitál. Velikost čistého pracovního kapitálu ukazuje platební schopnost podniku. Čím je hodnota vyšší, tím lepší je schopnost podniku hradit své závazky. Lze ho vypočítat dvěma způsoby – buď jako rozdíl mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky (vzorec 1), nebo jako součet dlouhodobých závazků a vlastního kapitálu, od kterého se odečtou stálá aktiva (vzorec 2).

ČPK = oběžná aktiva - krátkodobé závazky (vzorec 1)

ČPK = dlouhodobé závazky + vlastní kapitál - stálá aktiva (vzorec 2)

Čisté pohotové prostředky

Tento ukazatel vyjadřuje rozdíl mezi pohotovými finančními prostředky a okamžitými splatnými závazky. Pokud pohotovostní finanční prostředky zahrnují pouze peníze v pokladně a peníze na běžném účtu, potom výsledek vyjadřuje nejvyšší stupeň likvidity. Menší stupeň likvidity obsahuje peněžní ekvivalenty (šeky, směnky, cenné papíry s krátkodobou splatností).

ČPP = pohotové peněžní prostředky - okamžité splatné závazky (vzorec 3)

Čisté peněžně pohledávkové finanční fondy

Ukazatel představuje střední cestu mezi předchozími dvěma ukazateli. Při výpočtu se od oběžných aktiv odečtou zásoby, nelikvidní pohledávky a krátkodobé závazky. (Kislingová, Hnilica, 2005)

ČPPF = oběžná aktiva - zásoby - nelikvidní pohledávky - krátkodobé závazky (vzorec 4)

1.2.3 Analýza poměrových ukazatelů

Poměrové ukazatele udávají poměr mezi dvěma absolutními ukazateli. Jedná se o nejpoužívanější ukazatele, především z důvodu snadnosti jejich výpočtu.

Ukazatele rentability

Ukazatele rentability říkají, jaký je poměr mezi ziskem a zdroji, které byly k jeho získání potřebné. Do čitatele se dosazuje zisk v různých podobách podle cíle analýzy.

důležité pojmy:

EBIT - zisk před zdaněním + nákladové úroky

EAT - zisk po zdanění (čistý zisk), v účetních výkazech je vyjadřován jako výsledek hospodaření, který je rozdělován mezi vlastníky společnosti

Rentabilita vloženého kapitálu (ROI)

Ukazuje účinnost celkového kapitálu vloženého do podniku nezávisle na zdrojích krytí. Čitatel výpočtového vzorce se dosazuje v různých formách. Nejčastěji se využívá EBITu.

$$ROI = \frac{EBIT}{\text{celkový kapitál}} \qquad \text{(vzorec 5)}$$

Rentabilita celkových vložených aktiv (ROA)

Rentabilita celkových vložených aktiv vyjadřuje poměr mezi ziskem a aktivy podniku. Do těchto aktiv se zahrnuje vlastní i cizí zdroje financování. Do výpočtu je možné dosadit zisk v různých podobách. Je-li při výpočtu použit EBIT, potom ROA ukazuje hrubou produkční sílu společnosti před zdaněním a odečtení nákladových úroků. Toho se využívá při srovnávání společností s rozdílnou daňovou sazbou. Při použití čistého zisku s čistými úroky se srovnává zisk a výnosy investorů za půjčený kapitál.

$$ROA = \frac{\text{čistý zisk} + \text{úroky} * (1\text{-sazba daně})}{\text{aktiva}} \quad \text{nebo} \quad \frac{EBIT}{\text{aktiva}} \qquad \text{(vzorec 6)}$$

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Slouží vlastníkům kapitálu ke zjištění, zda jejich kapitál dostatečně vynáší vzhledem k riziku, které investice přináší. Investor porovnává ukazatel ROE s výnosy z jiných možností investic. Kvůli vyššímu riziku je obvykle požadován i vyšší výnos. V čitateli vzorce se nejčastěji používá čistý zisk po zdanění (EAT) a ve jmenovateli vlastni kapitál.

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}} = \frac{EAT}{E} \qquad \text{(vzorec 7)}$$

Rentabilita dlouhodobých zdrojů (ROCE)

Poměřuje součet výnosů investorů kapitálu (čistý zisk akcionářů a úroky věřitelů po zdanění) a dlouhodobý kapitál. Ukazatelem ROCE se vypočítá celkový přínos investorů podnikového kapitálu. Ukazatel ROCE se obvykle používá pro mezipodnikové srovnávání.

$$ROCE = \frac{\text{čistý zisk} + \text{úroky}}{\text{dlouhodobé závazky} + \text{vlastní kapitál}} \qquad \text{(vzorec 8)}$$

Rentabilita tržeb (ROS)

Poměřuje zisk po zdanění a tržby podniku. Další možnost je použít v čitateli zisk před zdaněním, což je vhodné při provádění cenové kalkulace. Použití zisku EBIT je vhodné kvůli srovnávání podniků. Odstraňuje se tím rušivý vliv způsobený rozdílnou strukturou kapitálů podniků.

$$ROS = \frac{EBIT}{tržby} \quad \text{(vzorec 9)}$$

Zisková marže (PMOS)

Jedná se o ještě nou úpravu ukazatele rentability tržeb. V čitateli je zisk před zdaněním (EBIT) nahrazen ziskem po zdanění (EAT). (Sedláček, 2007)

$$PMOS = \frac{EAT}{tržby} \quad \text{(vzorec 10)}$$

1.2.3.2 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity hodnotí, jak společ nost nakládá se svými aktivy. Pokud by jich měla více než je potřeba, dochází ke zbyteč ným nákladům a nižšímu zisku. Ukazatele aktivity hodnotí rychlost obratu nebo dobu obratu.

Vázanost celkových aktiv

Vyjadřuje údaje o efektivnosti využívání aktiv. Cíl společ nosti je dosáhnout, aby ukazatel byl co nejnižší. Nižší ukazatel znamená, že se společ nost rozrůstá navzdory nezvyšování zdrojů. Při hodnocení je pak třeba zohlednit vlivy používané metody oceňování aktiv a odepisování.

$$\text{Vázanost celkových aktiv} = \frac{aktiva}{roční\ tržby} \quad \text{(vzorec 11)}$$

Relativní vázanost stálých aktiv

Ukazatel vychází z předchozího ukazatele. Čím nižší hodnota, tím lépe. Ukazatel nezohledňuje inflaci, což má za následek, že společ nost vykazuje automatické zlepšování rok od roku bez své zásluhy.

$$\text{Relativní vázanost stálých aktiv} = \frac{stálá\ aktiva}{roční\ tržby} \quad \text{(vzorec 12)}$$

Obrat celkových aktiv

Vyjadřuje, kolikrát se aktiva obrátí za č asovou jednotku. Když je pomalý obrátek celkových aktiv vyšší než úč innost využívání aktiv, měla by společ nost zvýšit aktiva a snížit tržby.

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \frac{roční\ tržby}{aktiva} \quad \text{(vzorec 13)}$$

Obrat stálých aktiv

Ukazatel pomáhá rozhodnout, zda je dŧležité nakoupit výrobní dlouhodobý majetek. Vyšší vypoţítané ţíslo neţ je prŧmŧr v oboru, je podnŧtem, aby vedení spoleţnosti zvýšilo investice do podniku a snížilo výrobní kapacity.

$$\text{Obrat stálých aktiv} = \frac{\text{roţní trţby}}{\text{stálá aktiva}} \qquad \text{(vzorec 14)}$$

Obrat zásob

Ukazatel obratu zásob vyjadřuje, jak jsou využívány zásoby a kolikrát jsou bŧhem roku prodány a uskladnŧny. Nevýhodou je fakt, ţe roţní trţby jsou udávány v trţních cenách a naproti tomu zásoby jsou v pořizovacích cenách, coţ snižuje vypovídací hodnotu. Další nevýhodou je, ţe zásoby se urţují k jednomu okamţiku a trţby k celému roku. Kvŧli lepší vypovídací hodnotŧ je moţné zprŧmŧrovat mŧsíţní stavy zásob.

$$\text{Obrat zásob} = \frac{\text{roţní trţby}}{\text{zásoby}} \qquad \text{(vzorec 15)}$$

Doba obratu pohledávek

Vyjadřuje pomŧr mezi prŧmŧrem pohledávek z obchodních vztahŧ a prŧmŧrem denních trţeb. Výsledek se udává ve dnech a říká, jak dlouho musí spoleţnost ţekat na zaplacení pohledávek za jiţ provedené trţby.

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{obchodní pohledávky}}{\text{denní trţby za fakturu}} \qquad \text{(vzorec 16)}$$

Doba obratu závazkŧ

Vyjadřuje prŧmŧr ţasŧ, bŧhem kterých spoleţnost odkládá placení přijatých faktur od dodavatelŧ. (Grunwald, Holeţková, 2009)

$$\textbf{Doba obratu závazkŧ} = \frac{\text{závazky z obchodních vztahŧ}}{\text{denní trţby za fakturu}} \qquad \text{(vzorec 17)}$$

1.2.3.3 Ukazatele zadluţenosti a finanţní struktury

Ukazatele zadluţenosti a finanţní struktury hodnotí stav finanţní struktury, respektive vztah mezi vlastními a cizími zdroji financování a pomŧţe cizí zdroje krytí k celkovým zdrojŧm. (Kovanicová, Kovanic, 1997)

ŽZadluženost sama o sobě ale není pouze negativní charakteristikou podniku. Ve zdravém, finanční stabilním podniku může její růst přispívat k celkové rentabilitě a tím i k tržní hodnotě firmy. Neexistuje ani přímá souvislost mezi zadlužeností a insolventností: vyšší zadluženost nemusí vždy přivádět podnik do platebních potíží. A také naopak: do platebních potíží se mohou dostávat i podniky s poměrně nízkým stupněm zadluženosti, nemají-li dostatek likvidních prostředků.ñ
(Kovanicová, Kovanic, 1997, s.70)

Celková zadluženost

Vyjadřuje poměr mezi cizím kapitálem a celkovými aktivy. Pro vlastníka je lepší nižší hodnota ukazatele, protože to znamená menší pravděpodobnost ztráty peněz investorů. Pro podnik je však lepší vyšší hodnota, neboť cizí kapitál je levnější než vlastní.

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}} \qquad \text{(vzorec 18)}$$

Kvóta vlastního kapitálu

Jinak nazývána vybavenost vlastním kapitálem. Spolu s ukazatelem celkové zadluženosti informují o finanční struktuře společnosti. Výsledek se nachází v intervalu (0-1).

$$\text{Kvóta vlastního kapitálu} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}} = 1 - \text{celková zadluženost} \qquad \text{(vzorec 19)}$$

Koeficient (míra) zadluženosti.

Tento koeficient je náhradou za ukazatel celkové zadluženosti s tím rozdílem, že celková zadluženost roste lineárně (vyjadřuje velikost části, kterou zabírá cizí kapitál z celkového majetku podniku) a koeficient zadluženosti roste exponenciálně (poměřuje cizí kapitál ku vlastnímu. Cizí kapitál může být vyšší i menší než vlastní kapitál).

$$\text{Koeficient zadluženosti} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní aktiva}} \qquad \text{(vzorec 20)}$$

Úrokové krytí

Vyjadřuje, kolikrát je zisk (EBIT) vyšší než nákladové úroky. Čím je hodnota ukazatele vyšší, tím má podnik lepší schopnost splácet závazky za investovaný kapitál. Jestliže se výsledek

rovná jedné, padne celý zisk na zaplacení úroků za zapůjčený kapitál. Doporučená hodnota ukazatele se pohybuje mezi 3 až 6. (Kovanicova, Kovanic, 1997)

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{\text{EBIT}}{\text{nákladové úroky}} \qquad \text{(vzorec 21)}$$

1.2.3.4 Ukazatele likvidity

Likvidita je schopnost společnosti proměnit svá aktiva na peníze. Ukazatele likvidity navazují na ukazatele zadluženosti. Vyjadřují schopnost podniku splácet své závazky. Obecně se likvidita vypočítá jako podíl mezi tím, čím je možné platit, a tím, co se musí zaplatit. Další důležitý pojem je solventnost. Solventnost je schopnost hradit závazky. Aby podnik byl solventní, musí mít neustále k dispozici majetek, se kterým je možné okamžitě platit. Jinak řečeno likvidita je podmínka solventnosti.

Běžná likvidita

Udává, kolikrát jsou větší (menší) oběžná aktiva než krátkodobé závazky. U ukazatele je potřeba dávat pozor na strukturu zásob a pohledávek a jejich oceňování. U zásob trvá delší dobu, než jsou přeměněny na peníze. U pohledávek může dlužník odkládat zaplacení. Ukazatel informuje o solventnosti společnosti. Jeho hodnota by se měla pohybovat nad 1,5.

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \qquad \text{(vzorec 22)}$$

Pohotová likvidita

V čitateli jsou oběžná aktiva bez zásob, čímž se odstraňují nevýhody ukazatele běžné likvidity. Snaží se tím odstranit problém s komplikovaným prodejem zásob a těžko vymahatelnými pohledávkami. Doporučená hodnota pro udržení likvidity společnosti je pod 1.

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva - zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}} \qquad \text{(vzorec 23)}$$

Okamžitá likvidita

Vyjadřuje schopnost společnosti platit své okamžitě splatné závazky. Udává podíl nejlikvidnější části aktiv (peníze v pokladně, na běžných účtech, volně obchodovatelné

krátkodobé cenné papíry, splatné dluhy, šeky) a okamžitých splatných závazků. Doporučená hodnota pro zajištění likvidnosti se nachází nad 0,2.

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{peněžní prostředky + ekvivalenty}}{\text{okamžitě splatné závazky}} \qquad \text{(vzorec 24)}$$

Obrat pracovního kapitálu

Vyjadřuje schopnost společnosti vytvářet vlastním hospodařením přebytky, které mohou sloužit financování jejích potřeb. (Růčková, 2008)

$$\text{Obrat čistého pracovního kapitálu} = \frac{\text{čisté tržby}}{\text{průměrný čistý pracovní kapitál}} \qquad \text{(vzorec 25)}$$

1.2.3.5 Ukazatele kapitálového trhu

Též nazývány ukazatele tržní hodnoty. Pomáhají stávajícím a budoucím investorům nebo komuko-li, kdo obchoduje na kapitálovém trhu s hodnocením návratnosti investic. Investoři mohou dosáhnout návratnosti investic buď získáním dividend nebo zvýšením cen akcií. Akcionáři mohou sledovat např. finanční situaci podniku nebo výnos akcie.

Mezi ukazatele kapitálového trhu patří čistý zisk na akcii, dividenda na akcii, dividendové krytí, výplatní poměr, aktivační poměr, udržitelná míra růstu, dividendový výnos, poměr tržní ceny akcie k zisku na akcii, ziskový výnos, výpočet vyjadřuje rentabilitu vloženého kapitálu, poměr tržní ceny akcie k její účetní hodnotě. (Sedláček, 2007)

1.2.3.6 Ukazatele provozní činnosti

Ukazatele provozní činnosti jsou určeny k vedení společnosti, k usnadňování pozorování a analyzování vnitřního chodu podniku. Ukazatele pracují především s náklady a výnosy. Informují, jak společnost řídí náklady.

Mezi nejčastěji ukazatele patří mzdová produktivita, produktivita dlouhodobého hmotného majetku, která udává stupeň využití dlouhodobého hmotného majetku, ukazatel stupně odepsanosti, nákladovost výnosů, která vyjadřuje množství nákladů potřebných na jednotku výnosů, materiálová náročnost výnosů, vázanost zásob na výnosy, struktura nákladů. (Sedláček, 2007)

1.2.3.7 Ukazatele na bázi cash flow

Ukazatele na bázi penžních tokž používají namísto zisku penžní tok (cash flow) a díky tomu jsou částečně odstraněny nedostatky v předešlých poměrových ukazatelích. Mezi výhody využívání CF patří např. odstranění zkreslení způsobené rozdílnými účetními postupy a zmenšená citlivost zisku na změnu cenové hladiny. Jejich účel je podrobnější finanční analýza společnosti. Ukazatele měří schopnost podniku vytvářet finanční přebytky použitelné k financování jeho potřeb.

Nejběžnější ukazatel cash flow jsou Rentabilita tržeb, která vyjadřuje finanční výkonnost podniku, rentabilita obratu, rentabilita celkového kapitálu, která informuje, zda je podnik schopen splácet své úvěry, stupeň oddlužení, který vyjadřuje schopnost vyrovnávat své závazky jen za pomoci vlastních možností, úrokové krytí, rentabilita vlastního kapitálu z cash flow, finanční rentabilita finančních fondž, likvidita z cash flow, která ukazuje schopnost podniku splácet svoje závazky z cash flow z provozní činnosti, cash flow na akcii, poměr tržní ceny akcie ke cash flow na akcii. (Sedláček, 2007)

1.2.4 Analýza soustav ukazatelž

Předchozí ukazatele hodnotí pouze konkrétní část činnosti podniku. Soustavy ukazatelž na rozdíl od předchozích ukazatelž vyjadřují celkovou finanční situaci podniku (vyjadřují vzájemné vztahy mezi rentabilitou, strukturou a likviditou společnosti). Soustavy ukazatelž jinak nazývané analytické systémy nebo modely finanční analýzy.

Při tvoření soustav se ukazatele rozdělují na dvě skupiny:

a) Soustavy hierarchicky uspořádaných ukazatelž

Zobrazují logické a ekonomické vztahy mezi ukazateli. Používají se pyramidové soustavy ukazatelž

b) Účelové výběry ukazatelž

Slouží k určení finanční situace a předvídání vývoje společnosti. Využívají komparativně-analytické a matematicko-statistické metody. (Knápková, Pavelková, 2010)

1.2.4.1 Pyramidové rozklady

Vyjadřují přehlednč spojitosti mezi výnosností a finanční stabilitou. Soustava má tvar pyramidy. Ta se od vrcholu postupně rozkládá na další ukazatele. Rozklad může být aditivní

nebo multiplikativní (rozklad pomocí souątu, rozdílu, souąinu nebo podílu). Vhodnđ zvolená soustava mŢůe hodnotit minulý, souąasný i budoucí stav spoleąnosti. (Sedláąek, 2007)

Rozklad Du Pont

Jedná se o nejpouůívanđjąí soustavu ukazatelŢ. Rozkládá ukazatele rentability vlastního kapitálu (ROE) na souąin ukazatele rentability aktiv (ROA) a podílu celkového kapitálu k vlastnímu kapitálu. ROA se pak dđlí na souąin ziskové marůe a obrat celkových aktiv. Pokud by zisková marůe byla nízká, mđl by podnik vđnovat pozornost analýze jednotlivých nákladŢ.

Zisková marůe se rozkládá na podíl ąistého zisku (EAT) a trľeb. EAT se vypoąítá jako rozdíl trľeb a celkových nákladŢ, které se skládají z nákladŢ na prodané zboůí, provozních nákladŢ, nákladových úrokŢ a danđz pŘíjmu.

Obrat aktiv se rozkládá na podíl ąistých trľeb a celkových aktiv, která se dđlí na stálá a obđhná aktiva. Obđhná aktiva se skládají ze zásob, pohledávek, penđních prostŘedkŢ a obchodovatelných cenných papírŢ. (Sedláąek, 2007)

1.2.4.2 Komparativnđanalytické metody

Nejąastđji vyuůívají verbální ukazatele. Výsledek se udává obvykle slovnđ. Mezi pozitivní stránky patŘí pŘehlednost nebo moůnost kombinovat kvantitativní a kvalitativní ukazatele. Nejbđhnđjąí metody jsou SWOT analýza, metoda kritických faktorŢ spoleąnosti a metoda analýzy portfolia. (Sedláąek, 2007)

1.2.4.3 Matematicko-statistické metody

V jednom integrovaném ukazateli sluąuje rŢzné ukazatele. Ukazatel pak vypovídá o komplexní úrovni jednotlivých podnikŢ.

Metoda jednoduchého souątu poŘadí

V této metodđse spoleąnosti Řadí podle jednotlivých ukazatelŢ. Čím lepąí výsledek ukazatele, tím vyůąí umístđní. Integrální ukazatel potom vyjadŘuje souąet jednotlivých umístđní dané spoleąnosti. Podnik, který má nejvyůąí hodnotu ukazatele, je lepąí neů vůechny ostatní. Nevýhodou je, ůe z ukazatelŢ není poznat, jak velké jsou rozdíly mezi podniky.

Dalšími matematicko-statistickými metodami jsou metoda jednoduchého podílu, bodová metoda, metoda normované proměnné, metoda vzdálenosti od fiktivního objektu. (Sedláček, 2007)

1.2.4.4 Bonitní a bankrotní modely

Bonitní a bankrotní modely patří do skupiny účelových výběrových ukazatelů, které slouží k analyzování současné i budoucí finanční situace podniku. Při předvídání budoucí finanční situace podniku by se pro lepší vypovídací schopnost měly používat modely, nikoliv analyzování prostřednictvím výsledků z minulosti. Obvykle jsou modely vyjádřeny jednou hodnotou, která spojuje všechny ukazatele dohromady.

Bankrotní modely

Mají upozorňovat na hrozící finanční tíseň. K výpočtu se nejčastěji používá diskriminační analýza. Ohrožení finančního zdraví podniku představují problémy s velikostí ČPK, ROE nebo běžnou likviditou. (Knapková, Pavelková, 2010)

Bonitní modely

Slouží ke srovnávání různých společností mezi sebou nebo posuzují finanční zdraví společnosti přiřazením některého stupně bonity, tedy schopnosti společnosti splácet v budoucnu své závazky. (Knapková, Pavelková, 2010)

Kralickův rychlý test

Model nabízí rychlou možnost s celkem dobrou vypovídací schopností ohodnotit vybranou společnost. Pro hodnocení se používají ukazatele, které nejsou ovlivněny různými vlivy. Ukazatele charakterizují čtyři základní oblasti společnosti: stabilitu, likviditu, rentabilitu a výsledek hospodaření. (SEDLAČEK, 2007)

$$\text{Kvóta vlastního kapitálu} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}} \qquad \text{(vzorec 26)}$$

$$\text{Doba splácení dluhu z cash flow} = \frac{\text{cizí kapitál - krátkodobý finanční majetek}}{\text{bilanční cash flow}} \qquad \text{(vzorec 27)}$$

$$\text{Cash flow v procentech tržby} = \frac{\text{cash flow}}{\text{tržby}} \qquad \text{(vzorec 28)}$$

$$\text{Rentabilita celkového kapitálu} = \frac{\text{zisk po zdanění + úroky * (1 - daňová sazba)}}{\text{celková aktiva}}$$

(vzorec 29)

Hodnoty vypočítaných ukazatelů jsou oznámkovány podle tabulky 1.

Tabulka 1 :Interpretace hodnot Kralickova testu

Ukazatel	Výborný	Velmi dobrý	Dobrý	Špatný	Ohrožen insolvencí
Kvóta vlastního kapitálu	> 30 %	> 20 %	> 10 %	> 0 %	< 0 %
Doba splácení dluhu z cash flow	< 3 roky	< 5 let	< 12 let	> 12 let	> 30 let
Cash flow v procentech tržby	> 10 %	>30%	>30%	>30%	< 0 %
Renatabilita celkového kapitálu	> 15 %	> 12 %	> 8 %	> 0 %	< 0 %

Zdroj : SEDLAČEK, 2007

Index bonity

Index pracuje se šesti ukazateli a různými vahami. (Grunwald, Holečková, 2009)

$$B = 1{,}5 * X_1 + 0{,}08 * X_2 + 10 * X_3 + 5 * X_4 + 0{,}3 * X_5 + 0{,}1 * X_6 \quad \text{(vzorec 30)}$$

kde:

X_1 - cash flow/cizí zdroje

X_2 - aktiva/cizí zdroje

X_3 - EBIT/aktiva

X_4 - EBIT/tržby

X_5 - zásoby/tržby

X_6 - tržby/aktiva

Výsledky jsou ohodnoceny následujícím způsobem:

(-2 a méně) extrémně špatná

(-2 až -1) velmi špatná

(-1 až 0) špatná

(0 až 1) určité problémy

(1 až 2) dobrá

(2 až 3) velmi dobrá

(3 a více) extrémně dobrá

Altmanova formule bankrotu (Z-skóre)

Patří mezi bankrotní modely. Skládá se z pěti vybraných ukazatelů. Původně byl model určen pro podniky s veřejným úpisem akcií. O několik let později byla rovnice upravena pro použití v ostatních typech podniků. (Grunwald, Holečková, 2009)

$$Z = 1,2 * X_1 + 1,4 * X_2 + 3,3 * X_3 + 0,6 * X_4 + 1,0 * X_5 \quad \text{(vzorec 31)}$$

kde:

X_1 - čistý pracovní kapitál/celková aktiva

X_2 - zisk po zdanění/ celková aktiva

X_3 - zisk před zdaněním a úroky/ celková aktiva

X_4 - účetní hodnota vlastního kapitálu/celkové dluhy

X_5 - tržby/celková aktiva

Výsledky jsou ohodnoceny následujícím způsobem:

menší než 1,1 - zóna ohrožení bankrotem

1,1 až 2,6 - šedá zóna

větší než 2,6 - bezpečná zóna

Index důvěryhodnosti českého podniku (IN)

IN99

Index zohledňuje rozdíly mezi českým a mezinárodním účetnictvím a ekonomickou situaci ČR. Slouží ukazatelům k ohodnocení podniku, jestli vytváří hodnotu či nikoliv. (SEDLAČEK, 2007)

$$IN99 = -0,017 * X_1 + 4,573 * X_2 + 0,481 * X_3 + 0,015 * X_4 \quad \text{(vzorec 32)}$$

kde:

X_1 - aktiva/cizí zdroje

X_2 - EBIT/aktiva

X_3 - výnosy/aktiva

X_4 - obČžný aktiva/krátkodobé závazky

Výsledky jsou ohodnoceny následujícím zpŢsobem:
menší neţ 0,684- podnik nevytváří hodnotu
0,684 aţ 1,089 - spíše netvoří
1,089 aţ 1,420 - šedá zóna - nelze urţit
1,420 aţ 2,07 - spíše tvoří
vČtší neţ 2,07 - podnik vytváří hodnotu
IN05

$$IN05 = 0,13 * X_1 + 0,04 * X_2 + 3,97 * X_3 + 0,21 * X_4 + 0,09 * X_5 \quad \text{(vzorec 33)}$$

kde:
X_1 - aktiva/cizí zdroje
X_2 - EBIT/nákladové úroky
X_3 - EBIT/aktiva
X_4 - výnosy/aktiva
X_5 - obČžná aktiva/krátkodobý cizí kapitál

Ekonomická přidaná hodnota (EVA)

Výhodou ukazatele je že bere v úvahu o vlastní kapitál. PrvotnČ hodnotí majetek vlastníkŢ. Narozdíl od hodnot EBIT nebo EAT, je EVA ekonomickou hodnotou a bere v úvahu, že podnik musí pokrýt z výnosŢ provozní i kapitálové náklady. (SEDLAŢEK, 2007)

$$EVA = NOPAT - WACC * C = (ROIC - WACC) * C \quad \text{(vzorec 34)}$$

$$EVA = spread * vlastní\ kapitál \quad \text{(vzorec 35)}$$

$$Spread = ROE - alternativní\ náklad\ na\ kapitál \quad \text{(vzorec 36)}$$

kde:
spread = vyjadřuje, zda firma tvoří hodnotu
NOPAT = ţistý provozní zisk za sledované období

WACC = váţený prŧmŧrný nákladŧ na kapitál (Weighted Average Cost of Capital)

C = kapitál investovaný ve firmŏ(capital)

ROIC = výnosnost investovaného kapitálu (NOPAT/C)

Tafflerŧŧŧŧv model

$$Z = 0{,}53\ X_1 + 0{,}13\ X_2 + 0{,}18\ X_3 + 0{,}16\ X_4 \qquad \text{(vzorec 37)}$$

kde:

X_1 = EBIT/krátkodobé závazky

X_2 = obŏţná aktiva/cizí kapitál

X_3 = krátkodobé závazky/aktiva

X_4 = trţby/aktiva

Výsledky jsou ohodnoceny následujícím zpŧsobem:

menší neţ 0,3 - nízká pravdŏpodobnost bankrotu firmy

0,2 aţ 0,3 - šedá zóna (neurţitý výsledek)

vŏtší neţ 0,2 - vysoká pravdŏpodobnost bankrotu

(SEDLAŘEK, 2007)

2 Praktická ļást

2.1 Charakteristika vybraných odvļtví

V této práci jsou hodnocena odvļtví zemļdļlství, lesnictví a rybaŚení, odvļtví prŢmyslu tļžba a dobývání a stavebnictví.

Odvļtví odpovídají klasifikaci NACE. Klasifikace NACE je pouļívaná Evropskou unií.

Zemļdļlství, lesnictví a rybaŚení patŚí do sekce A. Tato sekce zahrnuje ļinnosti spojené s využíváním ļivoļišných a pŚírodních zdrojŢ. PatŚí sem napŚ. tļžba dŚeva, pļstování zemļdļlských plodin a ļivoļišných produktŢ. Hodnoceno je celkovļ 28 podnikŢ, které vybralo ministerstvo prŢmyslu a obchodu.

Tļžba a dobývání jsou oznaļeny jako sekce B. Spojuje ļinnosti pŚi získávání nerostných surovin napŚ. uhlí, ropy nebo zemního plynu. Dále zahrnuje ļinnosti úpravy tļžených surovin napŚ. drcení, ļištļní, zkapalŘování zemního plynu. Sekce se dļlí na skupiny a oddíly podle druhŢ surovin (05,06 - tļžba a dolování fosilních paliv). V tomto odvļtví je posuzováno 22 podnikŢ vybraných MPO.

Sekce F je oznaļení pro stavebnictví. Zahrnuje novostavby, pŚestavby, opravy budov, stavbu dálnic nebo mostŢ. Ve stavebnictví je sledováno MPO 111 podnikŢ. (www.MPO.cz)

2.2 Analýza absolutních ukazatelŢ

2.2.1 Horizontální analýza

Analýza rozvahových položek a položek výkazŢ ziskŢ a ztrát

Tabulky 2-4 zobrazují nļkteré rozvahové položky a tabulky 5-7 nļkteré položky výkazŢ ziskŢ a ztrát. Kažá z tabulek zobrazuje položky jednoho z odvļtví bļhem tŚí let.

Rozvahové položky zemědělství (tabulka 2)

Tabulka 2 : Rozvahové položky zemědělství (Kč, %)

	2010	Změna o	2011	Změna o	2012
DHM + DNM	78 403 581	3,47%	81 122 512	1,18%	82 077 931
DFM	5 892 602	27,79%	7 529 894	53,92%	11 590 364
Stálá aktiva	84 296 183	5,17%	88 652 406	5,66%	93 668 295
Zásoby	2 815 303	7,13%	3 015 923	-4,86%	2 869 413
Pohledávky	6 203 734	20,92%	7 501 505	-10,39%	6 722 196
Oběžná aktiva	13 775 426	42,65%	19 650 200	-6,02%	18 467 571
Aktiva celkem	98 203 855	10,63%	108 639 965	3,43%	112 365 244
Základní kapitál	18 684 685	6,65%	19 927 177	-3,59%	19 211 014
Rezervy	3 716 300	17,41%	4 363 182	-5,65%	4 116 792
Vlastní kapitál	86 748 977	9,76%	95 212 375	3,40%	98 445 912
Dlouhodobé závazky	1 278 306	95,10%	2 493 979	1,21%	2 524 111
Krátkodobé závazky	3 760 667	9,80%	4 129 357	-2,94%	4 008 153
Cizí kapitál	11 294 956	18,88%	13 427 590	3,66%	13 919 332
Pasiva celkem	98 203 855	10,63%	108 639 965	3,43%	112 365 244

Zdroj: vlastní zpracování, data MPO

V zemědělství docházelo za sledované období k stabilnímu růstu dlouhodobého majetku meziročně přes 5 %. Vysoký růst proběhl hlavně u DFM, kde se více než zdvojnásobil. Absolutní hodnota DFM je v porovnání s DHM a DNM malá, tudíž to nemělo výrazný vliv na růst stálých aktiv. Oběžný majetek v roce 2011 vzrostl, následující rok však došlo k poklesu přes 6 %. Z pohledu pasiv dosahují položky v roce 2011 růst. V roce 2012 pokleslo tempo růstu vlastního a cizího kapitálu, neboť některé položky dosáhly až záporné hodnoty. Celková hodnota aktiv (pasiv) vykazuje rostoucí tendenci.

Rozvahové položky těžby a dobývání (tabulka 3)

Stálá aktiva se meziročně zvětšují. Růst je způsoben převážně zvětšením DHM a DNM, který vzrostl mezi roky 2010 až 2011 přibližně o 7,5 milionu a mezi roky 2011 a 2012 o 1 milion. Oběžná aktiva zaznamenala v roce 2012 velký pokles, který ve výsledku znamenal zápornou hodnotu celkových aktiv. Vlastní i cizí kapitál vykázal ve sledovaných letech pokles až do záporných hodnot. Jedna z mála položek, u které došlo ke zvýšení, jsou dlouhodobé závazky.

Tabulka 3 : Rozvahové položky třídy a dobývání (Kč, %)

	2010	Změna o	2011	Změna o	2012
DHM + DNM	91 098 936	8,30%	98 656 019	1,07%	99 712 453
DFM	10 879 214	23,92%	13 481 153	2,33%	13 795 887
Stálá aktiva	101 978 150	9,96%	112 137 172	1,22%	113 508 340
Zásoby	3 798 525	30,88%	4 971 327	37,04%	6 812 693
Pohledávky	21 925 960	0,46%	22 027 116	-40,83%	13 034 050
Oběžná aktiva	44 376 280	6,75%	47 373 567	-16,00%	39 794 071
Aktiva celkem	147 140 074	9,04%	160 443 086	-3,77%	154 393 480
Základní kapitál	29 424 553	5,65%	31 087 478	-2,02%	30 459 934
Rezervy	18 052 387	10,47%	19 942 671	-4,87%	18 971 604
Vlastní kapitál	91 526 749	7,22%	98 131 478	-6,99%	91 275 607
Dlouhodobé závazky	17 613 299	5,47%	18 576 363	11,85%	20 777 363
Krátkodobé závazky	13 616 047	23,79%	16 854 902	-7,18%	15 645 134
Cizí kapitál	55 531 471	12,21%	62 311 608	1,29%	63 117 873
Pasiva celkem	147 140 074	9,04%	160 443 086	-3,77%	154 393 480

Zdroj: vlastní zpracování, data MPO

Rozvahové položky stavebnictví (tabulka 4)

Tabulka 4 : Rozvahové položky stavebnictví (Kč, %)

	2010	Změna o	2011	Změna o	2012
DHM + DNM	48 708 044	-9,32%	44 170 518	-15,11%	37 495 750
DFM	20 225 078	3,22%	20 876 808	10,75%	23 120 265
Stálá aktiva	68 933 123	-5,64%	65 047 325	-6,81%	60 616 015
Zásoby	20 541 702	-21,24%	16 178 840	5,08%	17 001 489
Pohledávky	99 869 781	-7,73%	92 145 321	1,58%	93 604 498
Oběžná aktiva	156 907 272	-8,49%	143 583 341	-2,49%	140 001 563
Aktiva celkem	227 295 023	-7,37%	210 552 883	-3,80%	202 554 613
Základní kapitál	34 989 408	3,07%	36 062 999	-4,11%	34 579 124
Rezervy	13 279 159	12,10%	14 885 669	-8,00%	13 694 218
Vlastní kapitál	84 811 209	6,24%	90 105 075	-4,11%	86 401 899
Dlouhodobé závazky	18 071 804	-8,87%	16 468 010	19,61%	19 696 788
Krátkodobé závazky	84 696 804	-15,73%	71 371 311	-2,41%	69 652 344
Cizí kapitál	138 440 828	-13,00%	120 447 808	-3,57%	116 152 714
Pasiva celkem	227 295 023	-7,37%	210 552 883	-3,80%	202 554 613

Zdroj: vlastní zpracování, data MPO

Ve stavebnictví došlo ke snížení u většiny položek. Výjimkou jsou dlouhodobé závazky, u kterých došlo ke zvýšení o 28 %. Firmy tím zvýšily svoje zadlužení. Příčinou je dlouhotrvající klesající poptávka po stavebnictví, a tím i nižší zisky podniků.

Položky výkaz zisku a ztráty zemědělství (tabulka 5)

Tabulka 5 : Položky výkazu zisků a ztrát zemědělství (Kč, %)

	2010	Změna o	2011	Změna o	2012
Tržby	25 039 411	20,37%	30 140 307	-3,58%	29 062 308
Obchodní marže	284 414	22,49%	348 392	-23,98%	264 847
Osobní náklady	3 955 368	0,24%	3 964 956	2,47%	4 062 960
Provozní HV	3 959 660	-26,60%	2 906 373	113,99%	6 219 236
HV	3 245 942	-30,20%	2 265 704	127,96%	5 164 955
Daň	828 559	-28,45%	592 821	119,98%	1 304 102

Zdroj: vlastní zpracování, data MPO

V roce 2011 dosáhly tržby růstu přibližně o 5 milionů, v následujícím roce však mírně poklesly. Obchodní marže dosáhla v roce 2011 nárůst o 22,49 %, další rok se vrátila téměř na původní hodnotu. Do osobních nákladů se započítávají hrubé mzdy a náklady na sociální a zdravotní pojištění. Tyto náklady se v letech 2010 a 2011 skoro nezměnily. Další rok ale výrazně vzrostly (o 120 %). Provozní HV a výsledek hospodaření v zemědělství v roce 2011 klesl o přibližně 30 %, v roce 2012 byl 2,5krát vyšší.

Položky výkazů zisku a ztráty těžby a dobývání (tabulka 6)

Tabulka 6 : Položky výkazu zisku a ztráty těžby a dobývání (Kč, %)

	2010	Změna o	2011	Změna o	2012
Tržby	83 388 665	6,77%	89 034 034	-7,96%	81 948 387
Obchodní marže	1 104 205	-2,07%	1 081 295	3,34%	1 117 399
Osobní náklady	16 396 879	1,70%	16 676 417	2,03%	17 015 530
Provozní HV	14 656 374	16,37%	17 055 269	-45,99%	9 211 632
HV	11 717 550	19,86%	14 044 945	-41,05%	8 278 837
Daň	2 964 341	12,60%	3 337 762	-41,71%	1 945 483

Zdroj: vlastní zpracování, data MPO

V roce 2011 vzrostly tržby o 6,8 %. Následkem poklesu poptávky však v roce 2012 klesly bezmála o 8 %. Výrazný pokles zaznamenaly položky provozní HV, výsledek hospodaření a daň, které se propadly oproti roku 2011 zhruba o 43 %.

Položky výkazů zisku a ztráty stavebnictví (tabulka 7)

Tržby, výsledek hospodaření i ostatní položky ve výkazu zisků a ztrát stavebnictví vykazují dlouhotrvající pokles. Hlavním důvodem je ekonomická krize, která vyvolala snížení poptávky po stavebnictví.

Tabulka 7 : Položky výkazu zisku a ztráty stavebnictví (Kč, %)

	2010	Změna o	2011	Změna o	2012
Tržby	214 719 368	-3,09%	208 082 783	-14,26%	178 413 596
Obchodní marže	388 899	3,84%	403 832	-11,02%	359 348
Osobní náklady	24 773 805	-2,33%	24 196 452	-2,21%	23 661 271
Provozní HV	14 124 721	-45,70%	7 670 354	-12,20%	6 734 360
HV	10 043 105	-31,29%	6 900 704	-18,77%	5 605 780
DaŇ	3 308 833	-42,63%	1 898 310	-7,90%	1 748 351

Zdroj: vlastní zpracování, data MPO

2.3 Analýza rozdílových ukazatelů

Hodnoty pro výpočet následujících ukazatelů jsou převzaty z webových stránek MPO.

2.3.1 Čistý pracovní kapitál

Tabulka 8 : Čistý pracovní kapitál (Kč)

	2010	2011	2012
Zemědělství	10 014 759	15 520 843	14 459 418
Těžba a dobývání	30 760 233	30 518 665	24 148 937
Stavebnictví	72 210 468	72 212 031	70 349 219

Zdroj: vlastní zpracování, data MPO

Vypočtené hodnoty se nacházejí v tabulce 8. Zemědělství vykazuje spíše růst ČPK, což je způsobeno pozitivním vývojem struktury podnikových majetků. Oběžná aktiva v zemědělství rostou rychleji než krátkodobé závazky, což má za následek zlepšení likvidity.
Těžba a dobývání a stavebnictví jsou na tom obdobně. V roce 2011 činila změna ČPK nepatrnou hodnotu a v roce 2012 následoval propad, který byl způsoben nízkými tržbami.

2.4 Analýza poměrových ukazatelů

Hodnoty pro výpočet následujících ukazatelů jsou převzaty z webových stránek MPO.

2.4.1 Ukazatelé rentability

ROA udává podíl mezi ziskem a celkovými aktivy. Ve výpočtu je použit v čitateli čistý zisk a úroky pro lepší schopnost ukazatele porovnávat odvětví. Těžba a dobývání zaznamenaly růst

v roce 2011, následný další rok pokles. Toto zakolísání bylo způsobeno převážným zvýšením zisku po zdanění v roce 2011. V zemědělství během let 2010-12 docházelo ke kolísaní hodnot mezi 2 a 4 procenty. Vysoká hodnota byla způsobena rychlejším růstem EATu, než měla celková aktiva. Nejhůře je na tom stavebnictví, kde docházelo k neustálému poklesu až na 2,7 %. Ve stavebnictví docházelo k neustálému poklesu zisku i aktiv, což mělo za následek snížení ukazatele.

Následující tabulky 9,10,11 zobrazují ukazatele rentability zmíněných odvětví mezi roky 2010 až 2012.

Tabulka 9 : Ukazatele rentability zemědělství (%)

	2010	2011	2012
ROA	3,31%	2,09%	4,60%
ROE	3,74%	2,38%	5,25%
ROS	15,81%	9,64%	21,40%
PMOS	12,96%	7,52%	17,77%
EAT	3 245 942	2 265 704	5 164 955
EBIT	3 959 660	2 906 373	6 219 236

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 10 : Ukazatele rentability těžby a dobývání (%)

	2010	2011	2012
ROA	7,96%	8,75%	5,36%
ROE	12,80%	14,31%	9,05%
ROS	17,58%	19,16%	11,24%
PMOS	14,05%	15,77%	10,10%
EAT	11 717 550	14 044 945	8 278 837
EBIT	14 656 374	17 055 269	9 211 632

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 11 : Ukazatele rentability stavebnictví (%)

	2010	2011	2012
ROA	4,14%	3,28%	2,77%
ROE	11,09%	7,66%	6,76%
ROS	6,58%	3,69%	3,77%
PMOS	4,38%	3,32%	3,01%
EAT	9 408 774	6 900 704	5 605 780
EBIT	14 124 721	7 670 353	6 734 360

Zdroj: vlastní zpracování

U ukazatele ROE dosahuje tęžba a dobývání nejvyššího výsledku z odvětví i přes pokles v roce 2012. Pokles byl způsoben rychlejším tempem růstu vlastního kapitálu než čistý zisk. V roce 2010 firmy podnikající v tomto průmyslu získaly z 1 Kč vlastního kapitálu 0,128 Kč. Nejhůře dopadlo zemědělství, které z jednotky vlastního kapitálu získalo ve sledovaných letech v průměru 0,0369 Kč. Hodnota ukazatele v roce 2012 v zemědělství výrazně vzrostla. Toto bylo zapříčiněno více než zdvojnásobením čistého zisku a částečným poklesem vlastního kapitálu.

Ukazatel ROS a PMOS má ve jmenovateli součet tržeb z prodeje vlastních výrobků, zboží a služeb. Ukazatel PMOS je nižší, neboť je oproti ukazateli ROS dosazován do čitatele čistý zisk. Těžba a dobývání dosahují dobrých hodnot až na rok 2012, kdy zaznamenaly pokles u ROS o 0,079 Kč (PMOS o 0,567 Kč) na jednotku tržby. Propad způsobila ztráta zisku až o třetinu. Zemědělství zaznamenalo výrazný pokles a následný růst, který byl způsoben výrazným růstem zisku. Stavebnictví se propadlo se ziskem vytvořeným jednotkou tržeb v roce 2011 (ROS 0,0658) téměř na polovinu (ROS 0,0386), což zapříčinil pokles EBITu na polovinu. Na mírně zvýšené úrovni ukazatel zůstal i následující rok.

Vysoké hodnoty v roce 2010 těžby a dobývání byly způsobeny oživením ekonomiky našeho nejvýznamnějšího obchodního partnera Německa i zotavením dalších evropských států, díky čemuž rostlo i toto odvětví. V dalších letech však došlo k poklesu globální poptávky a následně poptávky u nás a snížení hodnot ukazatelů. Stavebnictví zaznamenává citelný pokles již od roku 2008. Důvodem poklesu je globální ekonomická recese, díky které je zmenšená poptávka po produktech tohoto oboru a která vykazuje klesající nebo stagnující tendenci.

Specifika vývoje ukazatelů rentability

Tabulka 12 zachycuje průměrné hodnoty ukazatelů rentability převzaté z webových stránek MPO.

Tabulka 12 : Průměrné ukazatele rentability

	ROA	ROE	ROS	PMOS
Zemědělství	0,033291344	0,036932857	0,156187284	0,127508424
Těžba a dobývání	0,08510341	0,139605	0,20206388	0,15667562
Stavebnictví	0,04207928	0,112298	0,05310137	0,03835416

Zdroj: vlastní zpracování, data MPO

Zemědělství nevykazuje v ukazatelích ROA a ROE výraznou odchylku od průměrných hodnot. V ukazatelích ROS a PMOS dochází k odchylkám 5-6 %. Vyšší rozdíl je dán

zvýšením zisku, především v roce 2012. Ten vzrostl díky vyšší úrodě hlavních rostlinných komodit, v roce 2012 také vzrostly zemědělské dotace.

Ukazatele ROA a ROE těžby a dobývání vykazují pokles oproti průměrným hodnotám v odvětví. Není to však výrazný rozdíl. Indikátory ROS a PMOS dosáhly vyšší rozdíl vůči i průměrným hodnotám jen v roce 2012.

Ve stavebnictví ukazatele ROA a ROE jsou v roce 2010 na úrovni průměru. Následující dva roky 2011 a 2012 došlo k jejich poklesu vůči i průměru. Pokles v odvětví stavebnictví je spojen s krizí v tomto odvětví, která zapůsobila již před sledovaným obdobím a probíhala i po celou jeho dobu.

2.4.2 Ukazatele aktivity

Vypočítané ukazatele aktivity ukazují následující tabulky 13,14,15.

Tabulka 13 : Ukazatele aktivity zemědělství

	2010	2011	2012
Vázanost celkových aktiv	3,92197	3,60447	3,86636
Relativní vázanost stálých aktiv	3,36654	2,94132	3,22302
Obrat celkových aktiv	0,25497	0,27743	0,25864
Obrat stálých aktiv	0,29704	0,33998	0,31027
Obrat zásob	8,894	9,9937	10,128

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 14 : Ukazatele aktivity těžby a dobývání

	2010	2011	2012
Vázanost celkových aktiv	1,76451	1,80204	1,884033178
Relativní vázanost stálých aktiv	1,22293	1,25949	1,38511988
Obrat celkových aktiv	0,56673	0,55493	0,53077622
Obrat stálých aktiv	0,81771	0,79397	0,72195917
Obrat zásob	21,953	17,91	12,029

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 15 : Ukazatele aktivity stavebnictví

	2010	2011	2012
Vázanost celkových aktiv	1,05857	1,01173	1,13531
Relativní vázanost stálých aktiv	0,32104	0,3126	0,33975
Obrat celkových aktiv	0,94467	0,98841	0,88082
Obrat stálých aktiv	3,11489	3,19894	2,94334
Obrat zásob	10,453	12,861	10,494

Zdroj: vlastní zpracování

Indikátor vázanosti celkových aktiv v odvětví zemědělství nevykazuje za sledované období výrazné změny. Ukazatel vázanosti stálých aktiv se v roce 2011 zlepšil, když došlo k jeho snížení. Snížení bylo způsobeno rychlejším tempem růstu tržeb, než jaký vykazovala aktiva. V roce 2012 se však přiblížil k hodnotě z roku 2010. Zemědělství musí výrazně zvýšit zdroje, aby se zvýšila výroba, neboť ukazatel stálých i celkových aktiv dosahuje vysokých hodnot. Hodnoty jsou vysoké i ve srovnání s ostatními odvětvími. V odvětví těžba a dobývání dosahují hodnoty indikátorů vázanosti aktiv nad 1,0, což znalý není nepříznivý výsledek. Oba ukazatele mají mírně rostoucí tendenci, a tak se hodnocení v tomto směru jejich zhoršuje. Rostoucí trend je způsobem stálým růstem aktiv a spíše klesajícími tržbami. Ve stavebnictví se hodnota ukazatele stálých aktiv v roce 2012 mírně zvýšila. I zde se však hodnoty nacházejí nad úrovní 1. Vázanost stálých aktiv vykazuje dobré hodnoty pohybující se kolem 32 %. Stavebnictví mělo v letech 2010-12 ze sledovaných oborů nejlepší výsledky.

V zemědělství se obrat celkových a stálých aktiv v roce 2011 zvýšil, následně snížil. Zemědělství dosahuje v odvětvovém srovnání nejnižších výsledků. Těžba a dobývání vykazují klesající trend. V porovnání se nalézá mezi stavebnictvím a zemědělstvím. Stavebnictví dosahuje v průměru nejvyšších hodnot. Tato nejvyšší čísla ukazatelů nezměnilo ani výrazné snížení hodnot v roce 2012.

Nejvyšší obrat zásob mají firmy, které podnikají v těžbě a dobývání, které v roce 2010 prodaly a naskladnily téměř 22krát. Další roky se obrat snižoval přibližně o 5 naskladnění až na hodnotu 12,029 za rok. Druhým podle výše obratovosti je stavebnictví. V roce 2011 došlo ke zvýšení o 2,4 obratu za rok. Následující rok došlo k navrácení k podobné hodnotě jako v roce 2010 (10,453 -> 10,494). Nejnižší obratovost zásob má zemědělství. Za dobu mezi roky 2010-12 došlo k jejímu zvýšení z 8,9 na 10,1.

Specifika vývoje ukazatelŢ aktivity (tabulka 16)

Tabulka 16 : PrŢmŊrné ukazatele aktivity

	Vázanost celkových aktiv	Relativní vázanost stálých aktiv	Obrat celkových aktiv	Obrat stálých aktiv	Obrat zásob
ZemŊdŊlství	3,797600789	3,17696016	0,26368273	0,31576406	9,672025
TŋŞba a dobývání	1,84100285	1,263574562	0,543182211	0,791405612	18,32543
Stavebnictví	0,91147389	0,262987205	1,097124128	3,802466357	12,73386

Zdroj: vlastní zpracování, data MPO

ZemŊdŊlství dosahuje jen malých zmŊn od prŢmŊrných hodnot. Ve vşech ukazatelích aktivity vykazuje hodnoty s maximálním rozdílem jedna.

TŋŞba a dobývání ļiní obdobné výsledky jako zemŊdŊlství. Nedochází zde k şádným výrazným zmŊnám.

Hodnoty vázanosti aktiv ve stavebnictví mají ve sledovaném období mírnŊ vyššší hodnoty neş je prŢmŊr, coş znaļí negativní vývoj ve stavebnictví. Obrat celkových a stálých aktiv je niššší neş hodnoty prŢmŊru. Lze z toho vyļíst, şe by podniky mŊly snížit investice do nového majetku a zvýšit využití výrobních kapacit.

2.4.3 Ukazatele zadluženosti

Výsledky ukazatelŢ zachycují následující tabulky 17, 18, 19.

Tabulka 17 : Ukazatele zadluženosti zemŊdŊlství

	2010	2011	2012
Celková zadluženost	0,11664	0,1236	0,12388
Kvóta vlastního kapitálu	0,88336	0,8764	0,87612
Koeficient zadluženosti	0,13205	0,14103	0,14155

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 18 : Ukazatele zadluženosti těžby a dobývání

	2010	2011	2012
Celková zadluženost	0,37796	0,38837	0,40947
Kvóta vlastního kapitálu	0,62204	0,61163	0,59053
Koeficient zadluženosti	0,60762	0,63498	0,69338

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 19 : Ukazatele zadluženosti stavebnictví

	2010	2011	2012
Celková zadluženost	0,62687	0,57214	0,59041
Kvóta vlastního kapitálu	0,37313	0,42786	0,40959
Koeficient zadluženosti	1,68001	1,33719	1,44145

Zdroj: vlastní zpracování

Podíl cizího kapitálu na celkových aktivech vyjadřuje první sloupec. Ve srovnávacím hledisku má mezi odvětvími nejvyšší zadluženost stavebnictví, kde více než polovinu kapitálu podniků v oboru tvoří cizí zdroje. V odvětví se hodnota zadluženosti snížila v roce 2011 z 62,59 % na 57,21 % a následující rok zvýšila na 59 %. Druhým v pořadí zadluženosti je obor těžba a dobývání, kde po neustálém zvyšování cizího kapitálu se dostala celková zadluženost na 40,9 %. Nejmenší podíl cizího kapitálu dosahuje zemědělství. Za roky 2010-2012 ukazatel dosáhl mírného růstu. Na konci tohoto období činila celková zadluženost v odvětví zemědělství 12,39 %.

Specifika vývoje ukazatelů zadluženosti (tabulka 20)

Tabulka 20 : Průměrné ukazatele zadluženosti

	Celková zadluženost	Kvóta vlastního kapitálu	Koeficient zadluženosti
Zemědělství	0,121372265	0,878627735	0,138209577
Těžba a dobývání	0,39039755	0,609602448	0,640413361
Stavebnictví	0,62528795	0,374712046	1,668715911

Zdroj: vlastní zpracování, data MPO

Zemědělství se ve vývoji drží kolem hodnot průměru.

Těžba a dobývání také nedosahuje výrazných hodnot. V roce 2010 se nacházela celková zadluženost mírně pod průměrem. Avšak během let 2010 až 2012 se vyšplhala až na úroveň průměrné hodnoty zadlužení. Obdobně je na tom i koeficient zadluženosti, který se ovšem v roce 2010 nacházel pod úrovní průměru a následně rostl až nad hranici průměru.

Stavebnictví vykázalo v roce 2010 hodnoty zadluženosti na úrovni průměru, následující roky klesaly. Klesající zadluženost přisuzuji zvýšené krátkodobé poptávce po stavebnictví v roce 2011.

2.4.4 Ukazatele likvidity

Běžná likvidita v zemědělství dosahuje pozitivních hodnot, dobrý je i jejich vývoj v čase. Proti roku 2010 mají následující roky lepší výsledek i přes pokles v roce 2012. Stavebnictví vykazuje kladné hodnoty. V roce 2010 hodnota běžné likvidity nebyla daleko od hraniční hodnoty 1,5, ale nadcházející roky se běžná likvidita odvětví stavebnictví zlepšovala. Těžba a dobývání je na tom s běžnou likviditou lépe než stavebnictví. Vývoj zde již nelze hodnotit pozitivně, neboť je celou dobu klesající. Na konci sledovaného období se běžná likvidita dostala až na 1,88.

Výsledné hodnoty znázorňují následující tabulky21, 22, 23.

Tabulka 21 : Ukazatele likvidity zemědělství

	2010	2011	2012
Běžná likvidita	2,7	3,44	2,98
Pohotová likvidita	2,15	2,91	2,51
Okamžitá likvidita	0,93	1,6	1,43

Zdroj: vlastní zpracování, data MPO

Tabulka 22 : Ukazatele likvidity těžby a dobývání

	2010	2011	2012
Běžná likvidita	2,57	2,3	1,88
Pohotová likvidita	2,35	2,06	1,56
Okamžitá likvidita	1,08	0,99	0,94

Zdroj: vlastní zpracování, data MPO

Tabulka 23 : Ukazatele likvidity stavebnictví

	2010	2011	2012
Běžná likvidita	1,72	1,83	1,85
Pohotová likvidita	1,5	1,62	1,62
Okamžitá likvidita	0,4	0,45	0,39

Zdroj: vlastní zpracování, data MPO

Pohotová likvidita zemědělství a těžby a dobývání má obdobný vývoj jako u běžné likvidity, zde však dosahují nepatrně horších výsledků. Stavebnictví je i zde nejblíže k hraniční hodnotě v tomto případě 1. Indikátor dosáhl růstu jen v roce 2011, následující rok došlo ke stagnaci.

Okamžitá likvidita odvětví nepřesáhla krajní mez 0,2. Nejpříznivějších hodnot dosáhlo zemědělství a stavebnictví v roce 2011, kdy zaznamenala růst. V porovnání mezi obory dosahuje nejlepší běžné, pohotové i okamžité likvidity zemědělství. Dobré hodnoty v zemědělství přisuzuji povaze produktů tohoto odvětví, které mají lepší likvidnost než ostatní odvětví.

Specifika vývoje ukazatelů likvidity (tabulka 24)

Tabulka 24 : Průměrné ukazatele rentability

	Běžná likvidita	Pohotová likvidita	Okamžitá likvidita
Zemědělství	3,04	2,52333333	1,32
Těžba a dobývání	2,355	2,13	1,26166667
Stavebnictví	1,61166667	1,41666667	0,35

Zdroj: vlastní zpracování, data MPO

Zemědělství kolísá kolem průměrných hodnot ukazatelů likvidity.

Těžba a dobývání u běžné a pohotové likvidity vykazuje v porovnání k průměru klesající tendenci až pod úroveň průměru. Okamžitá likvidita je pod průměrnou hodnotou po celou sledovanou dobu. Sníženou likviditu v tomto odvětví přisuzuji důsledkům ekonomické krize.

V oboru stavebnictví indikátory likvidity mají rostoucí trend oproti průměrným hodnotám odvětví, což vyjadřuje pozitivní vývoj.

2.4.5 Ukazatele provozní ţinnosti

Produktivita práce

Je vypoţítávána pomocí úţetní pŕidané hodnoty. Nejlepší výsledky vytváŕí zemědělství, kde pŕidaná hodnota na pracovníka roste. Těţba a dobývání vykazuje kolísavé hodnoty, které jsou zpŧsobeny kolísáním úţetní pŕidané hodnoty. Ve stavebnictví dochází ke sniţování produktivity. Dŧvodem je vysoký pokles úţetní hodnoty. Údaje zachycuje tabulka 25.

Tabulka 25 : Produktivita práce v odvětvích (Kţ)

	2010	2011	2012
Zemědělství	796 118	1 153 963	1 142 658
Těţba a dobývání	1 244 205	1 463 666	1 282 608
Stavebnictví	987 689	931 039	848 066

Zdroj: vlastní zpracování, data MPO

2.5 Analýza soustav ukazatelŧ

2.5.1 Altmanŧv model

Zemědělství (tabulka 26)

Tabulka 26 : Altmanŧv model - zemědělství

	2 010	2 011	2 012
ŢPK/A	0,122375143	0,171437934	0,15441876
EAT/A	0,046274342	0,029197226	0,064352078
EBIT /A	0,133058707	0,088282713	0,182649706
VK/CK	4,543862117	4,254481046	4,20418675
TR/A	0,254718836	0,277155526	0,258382794
Z =	5,100289145	4,820554446	4,863990088

Zdroj: vlastní zpracování

Zemědělství má nejlepší hodnoty Z-skoré. V letech 2011 a 2012 dochází k mírnému poklesu. Nicméně za celé sledované období dosáhlo výborných výsledkŧ, které znaţ ně pŕesáhly krajní bod rizikové zóny.

Těžba a dobývání (tabulka 27)

Tabulka 27 : Altmanův model - těžba a dobývání

	2010	2011	2012
ČPK/A	0,250864898	0,228257876	0,187693965
EAT/A	0,111489478	0,122553882	0,075070345
EBIT /A	0,328707421	0,350793475	0,19688905
VK/CK	0,987462077	0,944910408	0,865322008
TR/A	0,566163072	0,554371037	0,530245439
Z =	2,244686945	2,200886678	1,855220807

Zdroj: vlastní zpracování

Hodnoty těžby a dobývání se nacházejí v lepší části šedé zóny. Výsledky jsou mírně příznivější oproti odvětví stavebnictví. I zde došlo k slabému poklesu za sledované období, což značí negativní vývoj.

Stavebnictví (tabulka 28)

Stavebnictví se nachází v šedé zóně. V porovnání mezi odvětvími je na tom stavebnictví nejhůře. V roce 2011 zaznamenalo stavebnictví menší nárůst hodnoty ukazatele, avšak následující rok se z-skoré vrátilo na nepatrně vyšší číslo. Nárůst v roce 2011 připisuji masivní výstavbě fotovoltaických elektráren v ČR a zahraničí.

Tabulka 28 : Altmanův model - stavebnictví

	2010	2011	2012
ČPK/A	0,381233872	0,411615286	0,41677186
EAT/A	0,057952363	0,04589043	0,03874556
EBIT/A	0,205070831	0,120234752	0,109715536
VK/CK	0,357140394	0,448700942	0,416248491
TR/A	0,943727873	0,987420927	0,879936427
Z =	1,945125332	2,013862337	1,861417875

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 1 : Altmanův model

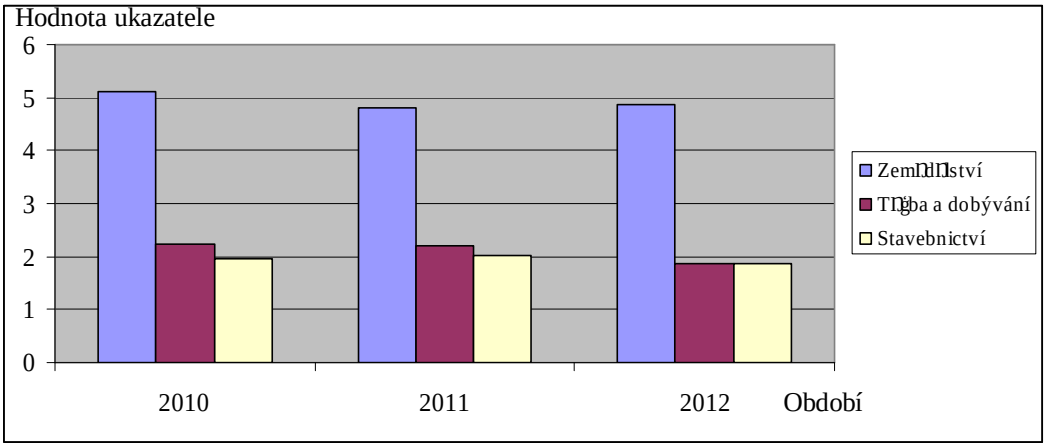

Zdroj: vlastní zpracování

2.5.2 Index důvěryhodnosti

IN99

Tabulky 16-18 ukazují vypočítané hodnoty ukazatele IN99. V tabulkách se nacházejí hodnoty již vynásobené příslušným koeficientem.

Zemědělství (tabulka 29)

Zemědělství dosahuje mezi roky 2010 a 2012 hodnoty pod krajní mez 0,684. Odvětví tedy dosahovalo záporného ekonomického výsledku. Nejblíže hranici se ukazatel přiblížil v roce 2012. V porovnání mezi odvětvími dopadlo zemědělství nejhůře.

Tabulka 29 : IN99 - zemědělství

	2010	2011	2012
A/CZ	-0,14574276	-0,13754363	-0,136118625
EBIT/A	0,184387112	0,122338439	0,253108214
V/A	0,122642402	0,133445253	0,12440653
OA/KCZ	0,05494541	0,071379875	0,069112523
IN99	0,216232164	0,189619938	0,310508643

Zdroj: vlastní zpracování

Těžba a dobývání (tabulka 30)

Tabulka 30 : IN99 - těžba a dobývání

	2010	2011	2012
A/CZ	-0,044978092	-0,043772462	-0,041517457
EBIT/A	0,455508798	0,486114716	0,272840493
V/A	0,272597035	0,266919388	0,25530336
OA/KCZ	0,048886744	0,04216005	0,038153145
IN99	0,732014485	0,751421692	0,52477954

Zdroj: vlastní zpracování

Těžba a dobývání dosahovaly v letech 2010 a 2011 jen mírně nadhodnot ekonomického zisku. V roce 2012 se hodnota dostala pod mezní bod a ekonomický zisk se dostal do záporných hodnot.

Stavebnictví (tabulka 31)

Tabulka 31 : IN99 - stavitelství

	2010	2011	2012
A/CZ	-0,027118978	-0,029713193	-0,028793707
EBIT/A	0,284178458	0,166616219	0,152039136
V/A	0,454387494	0,475424891	0,423673094
OA/KCZ	0,027788641	0,030176693	0,030150076
IN99	0,739235616	0,642504609	0,577068598

Zdroj: vlastní zpracování

Ukazatel IN99 ve stavebnictví má klesající tendenci. Jedním z důvodů je klesající poptávka, především po inženýrských stavbách, které klesaly meziročně o 10 %. V roce 2012 ukazatel dosáhl pod hranici 0,684 a stavebnictví vykázalo záporný ekonomický zisk.

Obrázek 2 : Index IN99

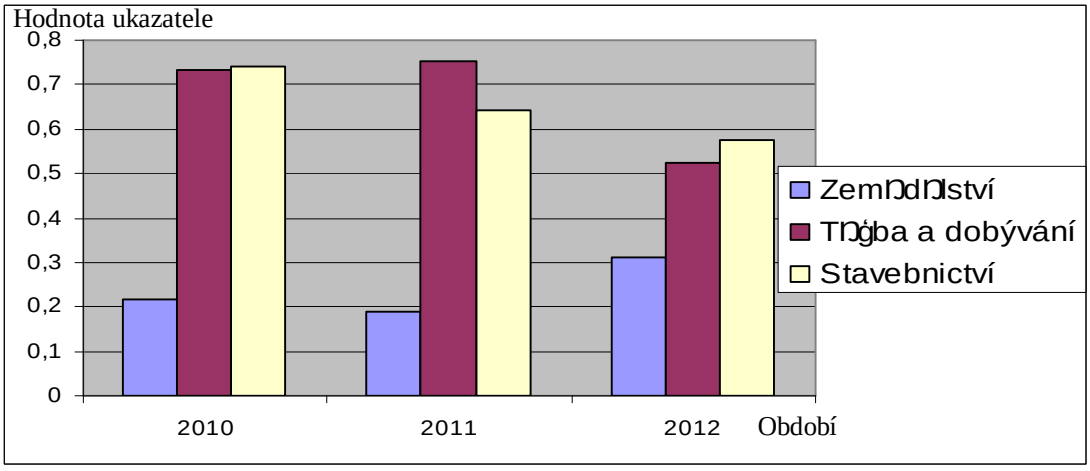

Zdroj: vlastní zpracování

2.5.3 TafflerŢv model

ZemŊdŊství

Tabulka 32 : Výsledky Taflferova modelu zemŊdŊství

	2010	2011	2012
EBIT/krátkodobé závazky	0,55804457	0,373030873	0,822372569
obŊǵná aktiva/cizí kapitál	0,156335614	0,190244567	0,171076265
krátkodobé závazky/aktiva	0,006893009	0,006841721	0,006420736
trǵby/aktiva	0,040795809	0,044389274	0,04138263
Souļet	0,762069002	0,614506435	1,0412522

Zdroj: vlastní zpracování

ZemŊdŊství vykazuje skvŊlé hodnoty ukazatele, které pŚesahují hranici ġedé zóny (0,3). V roce 2012 doġlo ke zvýġení aġ nad hodnotu 1. Ve srovnání mezi odvŊtvími je na tom zemŊdŊství nejlépe.

TŊǵba a dobývání

Tabulka 33 : Výsledky Tafflerova modelu tŊǵby a dobývání

	2010	2011	2012
EBIT/krátkodobé závazky	0,570494375	0,536300523	0,312056449
obŊǵná aktiva/cizí kapitál	0,103732629	0,098834934	0,081830384
krátkodobé závazky/aktiva	0,016656839	0,018909399	0,018239916
trǵby/aktiva	0,090676768	0,088788154	0,084924194
Souļet	0,78156061	0,74283301	0,497050943

Zdroj: vlastní zpracování

Ze srovnávacího hledisŢ2ka je na tom tŊǵba a dobývání o nŊco hŢŚe neġ zemŊdŊství. OdvŊtví dosahuje dobrých hodnot, neboŠ pravdŊpodobnost bankrotu je podle ukazatele malá. K menġímu poklesu doġlo v roce 2012, pŚedevġím kvŢli rostoucímu zadluġování a niġġímu zisku v odvŊtví. Avġak ukazatel se nedostal do ġedé zóny ani v tomto roce.

Stavebnictví

TafflerŢv model ve stavebnictví má mírnŊ klesající výsledky. Za klesající tendencí vidím sníġení trġeb a zisku a zvýġení zadluġení odvŊtví.

Tabulka 34 : Výsledky Tafflerova modelu stavebnictví

	2010	2011	2012
EBIT/krátkodobé závazky	0,088387067	0,056959685	0,051243226
oběžná aktiva/cizí kapitál	0,143159737	0,154970312	0,152188824
krátkodobé závazky/aktiva	0,067073289	0,061023466	0,061896502
tržby/aktiva	0,151147607	0,158145494	0,140930759
Součet	0,449767701	0,431098956	0,406259311

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 3 : Taffler?v bankrotní model

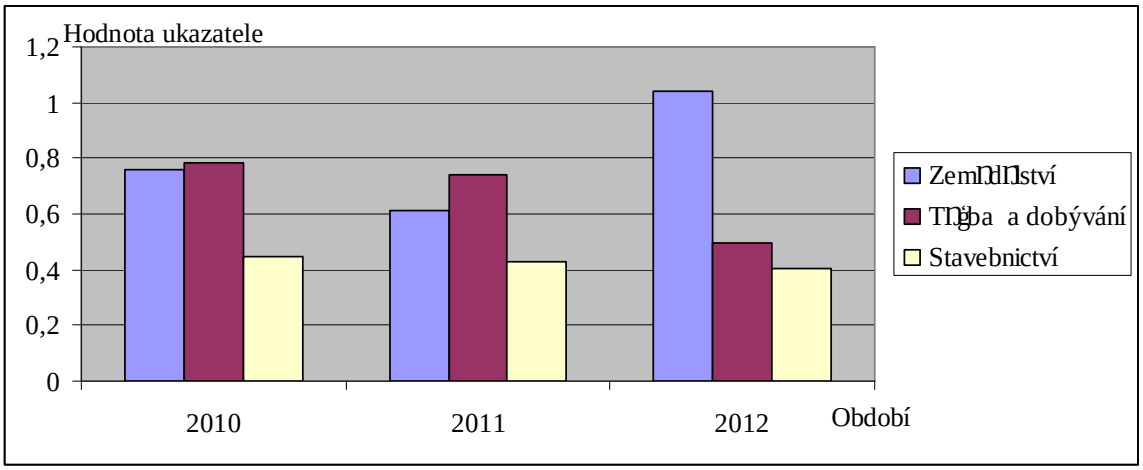

Zdroj: vlastní zpracování

2.5.4 Ekonomická přidaná hodnot

EVA je zde vypočítána pomocí vzorce pro součin spread a vlastního kapitálu. V zemědělství ukazatel dosahuje za sledované období záporných hodnot. To znamená, že odvětví ztrácí hodnotu. Odvětví dosahuje účetního zisku ale ten je menší než očekávají vlastníci.

Těžba a dobývání v roce 2010 vykázaly jediné kladné hodnoty mezi odvětvími za sledované roky 2010-12. Za tímto pozitivními hodnotami shledávám oživení ekonomik, do kterých ČR vyváží, jeho problémo v roce 2010.

Stavebnictví vykazuje záporné hodnoty, které nepřináší její očekávaný zisk vlastníkům

Tabulka 35 : Výsledky EVA

	2010	2011	2012
Zemědělství	-3 712 206,911	-5 305 304,447	-1 055 835,186
Spread	-0,04279252	-0,05572074	-0,01073747
Těžba a dobývání	14 618,76311	-3 843 626,706	-4 184 079,771
Spread	0,00015972	-0,03916813	-0,04589087
Stavebnictví	-1 347 942,316	-8 479 705,155	-4 001 509,692
Spread	-0,01589345	-0,09414042	-0,04823130

Zdroj: vlastní zpracování

Pro srovnávání další tabulka ukazuje účetní přidanou hodnotu odvětví.

Tabulka 36 : Účetní přidaná hodnota

	2010	2011	2012
Zemědělství	8 143 632	11 191 843	11 034 914
Těžba a dobývání	37 452 272	43 003 582	37 054 057
Stavebnictví	42 345 401	38 097 641	32 606 825

Zdroj: vlastní zpracování, data MPO

2.6 Analýza nefinančních ukazatelů

Počet podniků v odvětvích ve sledovaných letech

V roce 2010 bylo v odvětví zemědělství a těžba a dobývání o jeden sledovaný podnik méně a ve stavebnictví o čtyři více než v roce 2011 a 2012, což může vést ke zkreslení absolutních ukazatelů.

Tabulka 37 : Počet podniků v odvětví

	2010	2011	2012
Zemědělství	27	28	28
Těžba a dobývání	21	22	22
Stavebnictví	115	111	111

Zdroj: vlastní zpracování, data MPO

Průměrný evidenční počet zaměstnanců v odvětvích

Počet zaměstnaných ve všech sledovaných odvětvích má klesající tempo. Nejmenší pokles mělo zemědělství. Nejhůře je na tom stavebnictví, které se mezi roky 2010-2012 zmítá v krizi.

Tabulka 38 : Počet zaměstnaných v odvětvích

	2010	2011	2012
Zemědělství	10 229	9 699	9 657
Těžba a dobývání	30 101	29 381	28 890
Stavebnictví	42 873	40 919	38 448

Zdroj: vlastní zpracování, data MPO

3 Závěr

Jak je vidět, finanční analýza pomáhá zachytit vývoj a chování podniků v odvětví. Hlavním cílem bylo efektivní analyzování několika odvětví, posoudit jejich vývoj a porovnat je. Domnívám se, že cíle jsou splněny. V teoretické části jsem popsal uživatele a zdroje finanční analýzy. Dále jsem objasnil ukazatele finanční analýzy. V následující praktické části jsem popsal odvětví a jejich zařazení do klasifikace ekonomických činností NACE. Následně jsem hodnotil ukazatele finanční analýzy.

Nejlépe v hodnocení dopadlo zemědělství. Indikátory zemědělství svědčí o pozitivním vývoji. Ukazatele rentability, zadluženosti, likvidity i produktivity práce vykazují skvělé hodnoty. Jeden z ukazatelů, které dosáhly nejlepších výsledků, je ROE. Ten se od roku 2010 až po rok 2012 téměř zdvojnásobil.

Nejhorší stav vykázalo stavebnictví, kde většina ukazatelů meziročně dosahovala negativního vývoje. V tomto odvětví došlo ke snížení pracovníků o 4425 za roky 2010-2012. Velký pokles zaznamenaly ukazatele ROA a ROE, které klesly téměř na polovinu hodnoty mezi roky 2010 a 2012. Významnou zásluhu na zhoršujících se výsledcích ve stavebnictví mají doznívající účinky ekonomické krize, které snížily poptávku po produktech a službách stavebnictví. Pomoc v tomto odvětví by mohl stát, např. zvýšením státních zakázek.

Těžba a dobývání vykazují převážně klesající trend. Některým ukazatelům pomohl velký rozmach fotovoltaických elektráren, který přišel v roce 2011. Další rok však zase nastal pokles. Těžba a dobývání patří mezi odvětví, která také více trpí krizí.

Nedomnívám se, že by ukazatele finanční analýzy byly všemohoucí, ale mohou být dobrým pomocníkem v hodnocení stavu odvětví a předvídání dalšího vývoje.

4 Seznam tabulek

Tabulka 1 :Interpretace hodnot Kralickova testu 22
Tabulka 2 : Rozvahové položky zemědělství (Kč, %) 27
Tabulka 3 : Rozvahové položky těžby a dobývání (Kč, %) 28
Tabulka 4 : Rozvahové položky stavebnictví (Kč, %) 28
Tabulka 5 : Položky výkazu zisků a ztrát zemědělství (Kč, %) 29
Tabulka 6 : Položky výkazu zisku a ztráty těžby a dobývání (Kč, %) 29
Tabulka 7 : Položky výkazu zisku a ztráty stavebnictví (Kč, %) 30
Tabulka 8 : Čistý pracovní kapitál (Kč) 30
Tabulka 9 : Ukazatele rentability zemědělství (%) 31
Tabulka 10 : Ukazatele rentability těžby a dobývání (%) 31
Tabulka 11 : Ukazatele rentability stavebnictví (%) 31
Tabulka 12 : Průměrné ukazatele rentability 32
Tabulka 13 : Ukazatele aktivity zemědělství 33
Tabulka 14 : Ukazatele aktivity těžby a dobývání 33
Tabulka 15 : Ukazatele aktivity stavebnictví 34
Tabulka 16 : Průměrné ukazatele aktivity 35
Tabulka 17 : Ukazatele zadluženosti zemědělství 35
Tabulka 18 : Ukazatele zadluženosti těžby a dobývání 36
Tabulka 19 : Ukazatele zadluženosti stavebnictví 36
Tabulka 20 : Průměrné ukazatele zadluženosti 36
Tabulka 21 : Ukazatele likvidity zemědělství 37
Tabulka 22 : Ukazatele likvidity těžby a dobývání 37
Tabulka 23 : Ukazatele likvidity stavebnictví 38
Tabulka 24 : Průměrné ukazatele rentability 38
Tabulka 25 : Produktivita práce v odvětvích (Kč) 39
Tabulka 26 : Altmanův model - zemědělství 39
Tabulka 27 : Altmanův model - těžba a dobývání 40
Tabulka 28 : Altmanův model - stavebnictví 40
Tabulka 29 : IN99 - zemědělství 41
Tabulka 30 : IN99 - těžba a dobývání 42
Tabulka 31 : IN99 - stavitelství 42

Tabulka 32 : Výsledky Taflferova modelu zemědělství 43
Tabulka 33 : Výsledky Tafflerova modelu těžby a dobývání 43
Tabulka 34 : Výsledky Tafflerova modelu stavebnictví 44
Tabulka 35 : Výsledky EVA 44
Tabulka 36 : Účetní přidaná hodnota 45
Tabulka 37 : Počet podniků v odvětví 45
Tabulka 38 : Počet zaměstnaných v odvětvích 45

5 Seznam obrázkŢ

Obrázek 1 : AltmanŢv model 41
Obrázek 2 : Index IN99 42
Obrázek 3 : TafflerŢv bankrotní model 44

6 Seznam zkratek

CF	cash flow, peněžní toky
ČPK	čistý pracovní kapitál
DFM	dlouhodobý finanční majetek
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
DM	dlouhodobý majetek
DNM	dlouhodobý nehmotný majetek
DPS	dividenda na akcii
EAT	zisk po zdanění
EBIT	zisk před úhradou nákladových úroků a daní z příjmů
EBT	zisk před zdaněním
E/P	ziskový výnos
EPS	čistý zisk na akcii
EVA	ekonomická přidaná hodnota
HM	hmotný majetek
HV	hospodářský výsledek
IN	index důvěryhodnosti českého podniku
MPO	ministerstvo průmyslu a obchodu
NM	nehmotný majetek
OA	oběžná aktiva
P/E	poměr tržní ceny akcie k zisku na akcii
PMOS	zisková marže, ziskové rozpětí
ROA	rentabilita celkových vložených aktiv
ROCE	rentabilita dlouhodobých zdrojů, rentabilita dlouhodobě investovaného kapitálu
ROE	rentabilita vlastního kapitálu
ROI	rentabilita vloženého kapitálu
ROS	rentabilita tržeb
VK	vlastní kapitál
ZK	základní kapitál

7 Seznam použité literatury

Monografie:

[1] GRÜNWALD, Rolf; HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza a plánování podniku.* 1. vyd. Praha: EKOPRESS, 2009, ISBN 978-80-86929-26-2.

[2] GRUNWALD, R. *Finanční analýza - metody a využití.* Praha : VOX Consult s.r.o., 1995. 81 s.

[3] HNILICA, JiŘí; KISLINGEROVÁ, Eva. *Finanční analýza krok za krokem,* 1.vyd. Praha: C. H. BECK, 2005, ISBN: 80-7179-321-3

[4] KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady.* 1. vyd. Praha: Grada, 2010, Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-3349-4.

[5] KOVANICOVA, Dana. - KOVANIC, Pavel. *Poklady skryté v účetnictví. Díl 2, Finanční analýza účetních dokladů.* 3. aktualizovane vydani. Praha: Polygon, 1997. 288 stran. ISBN 80-85967-56-1.

[6] RŠ ČKOVA, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi.* 2. aktualizovane vydani. Praha: Grada, 2008. 120 stran. ISBN 978-80-247-2481-2.

[7] SEDLAČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku.* 1. vydani. Brno: Computer Press, 2007. 154 stran. ISBN 978-80-251-1830-6.

Internetové zdroje:

[8] Finanční analýza podnikové sféry. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 2013 [cit. 2014-04-22]. Dostupné z: http://www.mpo.cz/dokument141226.html

[9] Analýza vývoje ekonomiky ČR za rok 2012. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. Č82013 [cit. 2014-04-22]. Dostupné z: http://www.mpo.cz/dokument141978.html

[10] Finanční analýza podnikové sféry za rok 2009. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 2013 [cit. 2014-04-22]. Dostupné z: http://www.mpo.cz/dokument76325.html

[11] Finanční analýza podnikové sféry se zaměřením na konkurenceschopnost. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 2013 [cit. 2014-04-22]. Dostupné z: http://www.mpo.cz/dokument120082.html

[12] Finanční analýza podnikové sféry za rok 2011. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 2012 [cit. 2014-04-22]. Dostupné z: http://www.mpo.cz/dokument105732.html

[13] Finanční analýza podnikové sféry za rok 2010. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 2011 [cit. 2014-04-22]. Dostupné z: http://www.mpo.cz/dokument89407.html

ABSTRAKT

ĻERMÁK, Michal. *Komparace finanļních ukazatelŢ u rŢzných typŢ podnikŢ*. BakaláŚská práce. PlzeŔ: Fakulta ekonomická ZĻU v Plzni, 51 s., 2014

Klíļová slova : odvŊtví, finanļní analýza, finanļní ukazatele, index dŢvŊryhodnosti, rentabilita

PŚedloģená práce je zamŊŚena na komparaci finanļních ukazatelŢ v rŢzných odvŊtvích ĻR. Práce se dŊlí na teoretickou a praktickou ļást. První ļást vyjadŚuje úvod do finanļní analýzy a popisuje, komu jsou urļena data z výsledkŢ finanļní analýzy. Dále je popis ukazatelŢ finanļní analýzy, jejich dŊlení do skupin podle dílļího hodnocení odvŊtví a následnŊ jsou ukázány soustavy ukazatelŢ, které pomáhají hodnotit z ģirģího mŊŚítka. Druhá ļást ukazuje praktickou stránku vŊci. ZamŊŚuje se na aplikaci finanļních ukazatelŢ a jejich soustav ve vybraných odvŊtvích prŢmyslu, zemŊdŊlství a stavebnictví. Na zaļátku je popis hodnocených odvŊtví. Dále je u nich provedena analýza ve tŚech letech 2010, 2011 a 2012. OdvŊtví jsou pomocí ukazatelŢ srovnávána mezi sebou, jejich vývoj v ļase, tak i stav ve sledovaných letech V závŊru jsou odvŊtví z pohledu finanļní analýzy celkovŊzhodnocena.

ABSTRACT

ĻERMÁK, Michal. *Comparison of financial indicators for different types of companies.* Bachelor thesis. Pilsen: Faculty of Economics, University of West Bohemia in Pilsen, 51 s., 2014

Klíļová slova : sector, financial analysis, financial indicators, index credibility, profitability

The submitted bachelor thesis is focused on the Comparison of financial indicators in different sectors of economy Czech Republic. The thesis contains theoretical and analytical part. The first part expresses introduction to financial analysis, users and sources of financial analysis. Theoretical part also includes financial indicators and systems of indicators. Indicators are divided into groups by using. The second part shows the practical side of thesis. It focuses on the application of financial indicators and indicators systems in selected sectors industries, agriculture and building. Indicators are calculated from 2010 to 2012. Sectors are compared with each other, sectors are evaluated over time, sectors are evaluated the states in the followed years. At the end, sectors are in terms of financial analysis overall evaluation.